

‘Op vijf weken spenen is niet overal interessant’

Wilma Wolters

Het spenen van biggen op vijf weken leeftijd kan passend zijn en goed werken, maar dat geldt niet voor alle bedrijven. Dat is de ervaring van Jos Kneepkens, adviseur bedrijfsvoering en economie bij Topigs Norsvin, die hij uit de doeken deed tijdens de Agrivaknet-bijeenkomst ‘Verbetering van diergezondheid en dierprestaties met vijf weken spenen’.

Jos Kneepkens was door de stuurgroep Varkens van Agrivaknet uitgenodigd om te praten over de voor- en nadelen het verplaatsen van het speenmoment van biggen van vier

naar vijf weken. De adviseur ontwikkelde een rekentool om na te gaan of het overstappen van een speenleeftijd van vijf weken financieel interessant is, en een checklist met punten waaraan gedacht moet worden om de overstap naar later spenen succesvol te kunnen maken.

Herstructurering nodig

De interesse voor later spenen speelde op in 2022, toen de biggenprijzen laag waren. “Maar het inkorten van de opfokperiode vraagt om een herstructurering van je bedrijf, en is niet iets wat overal geregeld kan worden”, geeft Kneepkens aan. Ten eerste moet je voldoende grote kraamhokken hebben, van minimaal 1,80 bij 2,50 meter. “Als je niet de ruimte hebt om meer kraamhokken te bouwen, moet je erop rekenen dat je 10 tot 12 procent minder zeugen kunt houden.”

Ten tweede moet de watervoorziening onder de loop worden genomen. Omdat de biggen groter worden, moeten er extra nippels komen en zullen ze hoger geplaatst moeten worden. Ten derde moeten er meer voerbakjes komen, en tot slot moet de ventilatiecapaciteit omhoog kunnen omdat de warmteproductie toeneemt.

Naast deze aanpassingen in de stal is een goede planning essentieel. “Als je vandaag begint met op vijf weken spenen, zul je gelten moeten aanvoeren of een groep zeugen klaar moeten hebben staan om de groepen op orde te krijgen”, aldus Kneepkens. “En bespreek de veranderingen ook met medewerkers”, tipt hij.

Break-even op 55 euro

Het break-evenpoint voor vijf weken spenen ligt op een biggenprijs van 55 euro, berekende Kneepkens. “Ligt de prijs hoger dan is het voor een vermeerderaar minder interessant. Het verkopen van méér biggen is dan financieel interessanter. Als de biggenprijs lager is dan 55 euro is het leveren van minder maar kwalitatief betere biggen interessanter.” Want daarin zit ’m het grote voordeel van

‘Premixen zijn onmisbaar’

Op 30 oktober vindt de masterclass Premixen plaats, ditmaal voor de legpluimveehouderij. Dezelfde masterclass, maar dan gericht op de vleespluimveehouderij, is in april gehouden. Waarom het onderwerp premixen? Kennismakelaar pluimveehouderij Dineke Rietveld vertelt: “Premixen zijn slechts een klein onderdeel van pluimveevoeding, maar wel heel belangrijk. Als het op dit punt niet goed gaat, heb je een probleem. Bovendien is het niet vanzelfsprekend dat als je in het voer werkt, je veel kennis hebt van premixen.”

Voor sommige deelnemers vormde de masterclass in april een verdieping, voor anderen een eerste kennismaking, weer anderen namen deel om hun kennis bij te spijkeren. Het unieke aan de masterclasses is dat er slechts een kleine groep mensen kan deelnemen, waardoor er veel aandacht is voor individuele vragen en kennis. “Er is altijd ruimte voor interactie, het stellen van vragen, voorleggen van situaties en het toetsen van eigen ervaringen en kennis aan zowel andere deelnemers als aan de spreker”, vertelt Rietveld.

Koen Uitdehaag is spreker tijdens de komende masterclass. Hij is technical manager poultry Benelux bij Trouw Nutrition en kent alle ins en outs van het premixen. “Een premix is een mengsel van vitaminen, sporenelementen en soms additieven die een mengvoederbedrijf toevoegt aan het diervoeder.” Deze nutriënten ondersteunen de gezondheid en prestaties van de dieren en zijn essentieel. UitdeHaag: “Zonder premix in het voer zullen dieren in hun ontwikkeling, gezondheid en prestatie onherstelbare schade oplopen.”

Op 30 oktober vindt de masterclass Premixen plaats in Molen de Zwaluw, Batterijenweg 19c, Kesterenen, en gaat Koen Uitdehaag uitgebreid in op de functie en werking van premixen in voer voor legpluimvee.

later spenen: de vleesvarkenshouder krijgt sterkere biggen die volgens een voorzichtige inschatting 45 gram per dag harder groeien, een 0,04 betere voederconversie hebben en uniformer zijn, waardoor hij meer rondes kan draaien. “Voor gesloten bedrijven is later spenen dus interessanter dan voor zeugenhouders”, concludeert de adviseur.

Bedrijfsafhankelijk

Over het algemeen zorgt later spenen voor een betere groei van de big, minder uitval bij de biggen en lagere voerkosten per big. Ook de conditie

van de zeug is doorgaans beter. Maar de worpindex is lager en je haalt minder vleesvarkens per zeug. De optimale speenleeftijd is bedrijfsafhankelijk, vindt Kneepkens. “Op 28 dagen spenen is goed, maar als je de ruimte hebt en het aantal kraamhokken niet je beperkende

factor is, dan creëer je met spenen op 35 dagen een betere big. Want die is in immuniteitsopbouw verder en zal na het spenen minder problemen krijgen.”

‘De optimale speenleeftijd is bedrijfsafhankelijk’

Agenda

113 gatekeeperstraining

Tijdens het werk als adviseur in de agrarische sector kun je mensen ontmoeten die (mogelijk) suïcidale gedachten of depressieve klachten hebben. De gatekeeperstraining leert je deze gedachten bespreekbaar te maken, de veiligheid in te schatten en de ander te stimuleren om hulp te zoeken. Deze training is bedoeld voor iedere adviseur die meer wil leren over dit moeilijke onderwerp.

Datum: Dinsdag 9 september
Tijd: 9.00 – 13.00 uur, aansluitend lunch
Locatie: Boerderij de Bantuin, Asschatterweg 46, Leusden
Kosten: Deze training wordt aangeboden door Zorg om Boer en Tuinder. Deelname is gratis, aanmelden kan bij secretariaat@agrivaknet.nl.
Meer informatie: www.agrivaknet.nl

Netwerkbijeenkomst Verbinding Melkveehouderij – Vleeskalverhouderij

Datum: Donderdag 16 oktober
Tijd: 12.15 – 17.00 uur
Locatie: nog niet bekend
Kosten: € 60,- voor leden, € 95,- voor niet-leden
Meer informatie: www.agrivaknet.nl

Masterclass premixen (legpluimveehouderij)

Datum: Donderdag 30 oktober
Tijd: 10.00 – 16.00 uur
Locatie: Molen de Zwaluw, Batterijenweg 19c, Kesteren
Kosten: € 495,- voor leden, € 549,- voor niet-leden
Meer informatie: www.agrivaknet.nl

Praten over premixen

Tijdens de masterclass premixen is er alle ruimte om vragen te stellen.
Foto's: Dineke Rietveld